

Onderwerp:	Hemweg 7a, Wijdenes Aanvullend advies t.b.v. wijziging agrarische bedrijfswoning in bestemming Wonen of Plattelandswoning
Aan:	Gemeente Drechterland Afdeling Ruimte t.a.v. Celine Knip
Datum advies:	5 januari 2017
Kenmerk RUD NHN:	RUD16.206444
Kenmerk gemeente:	
Contactpersoon:	M. de Hoop
Doorkiesnummer:	088 - 1021766
E-mail	mdehoop@rudnhn.nl
Bijlagen:	
Paraaf afdelingsmanager:	

Samenvatting

Advies	
Gezondheid	Een afstand van 50 meter tussen het perceel waarop de woning en tuin zich bevindt en de boomgaard aanhouden. Indien een kleinere afstand gewenst is adviseren wij een onderzoek naar driftblootstelling uit te laten voeren.

1. Inleiding

Op 7 november 2016 is aan de RUD om een advies gevraagd met betrekking tot een principeverzoek voor het omzetten van een agrarische bedrijfswoning naar de bestemming Wonen of Plattelandswoning. Het betreft perceel Hemweg 7a in Wijdenes. De woning bevindt zich naast een perceel met open teelt.

Op 15 november 2016 is het advies door de RUD verstrekt. Het advies luidde om te laten onderzoeken wat de effecten zijn van de aanwezigheid van de boomgaard in de nabije omgeving van de woning. De drift die vrijkomt bij het bespuiten van fruitbomen of andere agrarische gewassen met gewasbeschermingsmiddelen kan schadelijk zijn voor de gezondheid van omwonenden.

Op 2 januari 2017 is aan de RUD gevraagd om aan de hand van door de initiatiefnemer verstrekte uitgebreidere informatie over het gebruik van bestrijdingsmiddelen op het perceel naast de woning een aanvullend advies te geven over het aspect Gezondheid/bestrijdingsmiddelen.

2. Milieuadvies

Het perceel Hemweg 7a met daarop een woning en een tuin bevindt zich naast een perceel met open teelt van tuinbouwgewassen. In dit specifieke geval een boomgaard met fruitbomen oftewel perenbomen. De drift die vrijkomt bij het bespuiten van fruitbomen of andere agrarische gewassen met gewasbeschermingsmiddelen kan schadelijk zijn voor de gezondheid van omwonenden.

Voor agrarische percelen met open teelten gelden geen wettelijke afstandseisen. In de praktijk wordt op grond van jurisprudentie een richtafstand van 50 m redelijk geacht tussen een perceel met een gevoelige functie en een perceel met een agrarische bedrijvigheid waarbij gewasbeschermingsmiddelen worden gebruikt (zoals een boomgaard).

Er wordt in jurisprudentie (ABRvS 5 december 2012, zaaknummer 201200904/1/R1) gesproken van gevoelige functies die in het kader van de volksgezondheid bescherming moeten genieten tegen de drift van gewasbeschermingsmiddelen. Er is sprake van een gevoelige functie indien ter plaatse mensen langdurig verblijven. Hieronder vallen onder andere woningen, tuinen, campings, bedrijfswoningen en scholen.

Voldoende afstand is ook belangrijk voor de agrariër wiens bedrijfsvoering vanwege de aanwezigheid van een perceel met een gevoelige functie niet gehinderd mag worden.

De afstand tussen de boomgaard en de gevel van de woning is ongeveer 36 meter. De afstand tussen de boomgaard en de tuin van perceel Hemweg 7a is ongeveer vier meter. Hierdoor zorgt de aanwezigheid van de boomgaard naast het perceel Hemweg 7a voor een belemmering op de gevraagde bestemmingswijziging.

Aanvaarding van een kortere afstand kan, blijkens de uitspraken van De Afdeling, bijvoorbeeld gelegen zijn in het feit dat er tussen de percelen afscherming in de vorm van een houtwal of groen haag aanwezig is.¹ Ook kan een dergelijke motivering worden onderbouwd door het feit dat er sprake is van een heersende windrichting, waardoor de drift van de gewasbeschermingsmiddelen niet in de richting van de gevoelige functies zal zijn.² Daarnaast kan aan de manier van bespuiten gewicht worden toegekend.³ Zo is de afstand van 50 meter in de jurisprudentie in de meeste gevallen aangenomen in het kader van fruitteelt. Fruitbomen worden doorgaans bespoten in op- en zijwaartse richting. Zo zou er mogelijk een kortere afstand kunnen worden aangehouden indien het bespuiten van korte duur is, of indien de gevoelige functie beperkt gebruikt wordt.⁴

Om te bepalen hoe groot de spuitvrije zone moet zijn, moet dus de feitelijke situatie worden beschouwd. Alle bovenstaande factoren kunnen daarbij een rol spelen. Opgemerkt wordt dat deze opsomming niet limitatief is. Er kunnen andere concrete omstandigheden zijn die aanleiding geven tot het borgen van een grotere of kleinere

¹ ABRvS 2 september 2015 nr. 201500601/1/R2, ABRvS 5 december 2012 nr. 201004293/1/R4.

² ABRvS 2 september 2015 nr. 201500601/1/R2

³ Zie ABRvS 15 augustus 2007 nr. 200605022/1, ABRvS 24 april 2002 nr. 200004634/1, ABRvS 13 mei 2009 nr. 200801516/1, ABRvS 25 april 2012 nr. 201012191/1/R3.

⁴ ABRvS 15 februari 2006, nr. 200504921/1.

afstand. De onderbouwing van de keuze voor een bepaalde afstand kan worden gestaafd door het laten uitvoeren van een onderzoek naar de driftblootstelling ter plaatse van de te realiseren gevoelige bestemmingen door bijvoorbeeld Plantresearch international, onderdeel van Wageningen UR. Dit instituut heeft ook een algemeen rapport opgesteld over driftblootstelling, waarbij in de onderbouwing aansluiting kan worden gezocht (*Plant Research International Wageningen UR, "Driftblootstelling van omstanders en omwonenden door boomgaard bespuitingen" maart 2015*). Ook kan bij de onderbouwing aansluiting worden gezocht bij het rapport Bestrijdingsmiddelen: gewasbeschermingsmiddelen en biociden van het Rijksinstituut voor Volksgezondheid en Milieu.⁵

In de jurisprudentie is meerdere keren gewicht toegekend aan een opgesteld locatie specifiek onderzoek.⁶ Het belang van een gedegen en juist onderzoek wordt onderschreven in een recente uitspraak van de Afdeling. In deze uitspraak van de Afdeling ging een spuitvrije zone van 10,7 meter onderuit, omdat de gemeente in haar onderzoek niet was uitgegaan van de juiste feitelijke situatie. De gemeente had haar onderbouwing gebaseerd op het algemene onderzoek van Plantresearch international, maar was daarbij niet uitgegaan van de juiste feiten (onjuiste spuihoogte, hoogte van de fruitbomen, te verspreiden volume, spuitdruk en windsnelheid).

Wijzigen bestemmingsplan

Als de bestemming wordt gewijzigd in het bestemmingsplan dienen regels ter bescherming van de objecten met een gevoelige functie te worden opgenomen. Zoals het vastleggen van de spuitzone in het bestemmingsplan middels (sa-tv) 'specifieke vorm van agrarische teeltvrije zone'. En het opnemen van driftbeperkende maatregelen en driftreducerende voorzieningen (inclusief het onderhoud en de instandhouding hiervan), die in het onderzoek worden aangegeven.

Onderzoek driftblootstelling/landelijk onderzoek RIVM

Een driftblootstellingsonderzoek richt zich op de vraag of en zo ja hoeveel drift op een perceel terecht kan komen.

Thans vindt een landelijk Onderzoek Bestrijdingsmiddelen en Omwonenden (OBO) naar de effecten van drift op de volksgezondheid plaats. De onderzoeksresultaten worden pas eind 2018 verwacht. Uit dit onderzoek zou kunnen blijken dat gewasbestrijdingsmiddelen tegenwoordig niet meer zo schadelijk zijn voor de volksgezondheid dat een (kleinere) spuitzone nodig is.

Uit de door de initiatiefnemer verstrekte aanvullende informatie over de feitelijke situatie blijkt dat:

- in de periode mei tot ongeveer september in de perenteelt een bespuiting met gewasbeschermingsmiddelen plaatsvindt;
- ongeveer om de tien dagen, afhankelijk van weer- en teeltomstandigheden, in deze periode een bespuiting wordt uitgevoerd;
- met een twaalftal door het CTGB toegelaten middelen een gewasbespuiting plaatsvindt. Het gebruik van de middelen is afhankelijk van seizoen omstandigheden.
- zich tussen het perceel waarop de woning zich bevindt en de boomgaard een bladhoudende haag bevindt.

Advies

1. Wij adviseren een afstand van 50 meter tussen het perceel waarop de woning en tuin zich bevindt en de boomgaard aan te houden.

⁵ Bestrijdingsmiddelen: gewasbeschermingsmiddelen en biociden. GGD-Informatieblad medische milieukunde, RIVM Briefrapport 200112001/2014.

⁶ Zie bijvoorbeeld: ABRvS 9 januari 2013, nr. 201102611/1/R2.

2. Indien een kleinere afstand gewenst is adviseren wij een onderzoek naar driftblootstelling uit te laten voeren. In dit onderzoek worden onder andere driftreducerende en –beperkende maatregelen, als ook de invloed van een eventueel overheersende windrichting meegenomen.